

CONSIDERAȚII PRIVIND CONTABILITATEA STOCURILOR ÎN ORGNIZAȚIILE NECOMERCIALE

Lidia CAUȘ, Angela POPOVICI

Academia de Studii Economice a Moldovei

Pentru desfășurarea activităților sale statutare organizațiile necomerciale utilizează diverse active circulante aflate în posesia acestora. Stocurile reprezintă elemente contabile importante antrenate în activitatea entităților. În practica contabilă a acestor organizații există multe probleme privind contabilizarea stocurilor. În cadrul contabilității acestor elemente trebuie soluționate multiple probleme privind recunoașterea, evaluarea, utilizarea conturilor contabile, privind mișcarea stocurilor. În scopul soluționării problemelor menționate se recomandă: concretizarea recunoașterii și evaluării stocurilor în conformitate cu specificul activității organizațiilor necomerciale, precum și reflectarea schemelor de înregistrări contabile aferente mișcării stocurilor în funcție de particularitățile activității entităților necomerciale.

Cuvinte-cheie: organizație necomercială, stocuri, materiale, obiecte de mică valoare și scurtă durată, mijloace cu destinație specială, cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială, venituri aferente mijloacelor cu destinație specială, venituri anticipate curente.

CONSIDERATIONS REGARDING INVENTORY ACCOUNTING IN NON-COMMERCIAL ORGANIZATIONS

In order to perform their statutory activities, the non-profit organizations use various current assets that they possess. The inventories represent important accounting elements involved in the entities activity. In accounting practice of these organizations, there are many issues with bookkeeping for inventories. The process of inventory bookkeeping involves solving multiple issues regarding recognition, measurement, the use of bookkeeping account stock flow. In order to solve the mentioned problems it is recommended: the concretization of recognition and measurement of inventories in accordance with the specific activity of non-profit organizations and presentation of accounting records schemes of the stock flow based on specific features of non-business entities.

Keywords: non-commercial organization, stocks, materials, little value and short-term objects, special purpose resources, expenses related to special destination objects, income related to special destination objects, current anticipated revenues.

Introducere

Prin intermediul organizațiilor necomerciale cetățenii au posibilitatea de a-și realiza ideile și de a-și soluționa problemele. Activitatea acestora este îndreptată spre atingerea unor scopuri de utilitate publică, cum ar fi cele sociale, educaționale, filantropice etc. Aceste entități au alt scop decât obținerea profitului, iar venitul obținut se utilizează doar în scopuri statutare concrete, pentru realizarea obiectivelor organizatorice și nu poate fi distribuit fondatorilor, membrilor sau angajaților entității. Contabilitatea stocurilor este specifică și implică multe particularități în cadrul organizațiilor necomerciale, care nu sunt studiate în literatura de specialitate. Reglementările contabile actuale nu stabilesc în mod explicit schemele de înregistrări contabile aferente mișcării stocurilor. Această situație complică modul de evidență a stocurilor în organizațiile necomerciale și nu asigură în deplină măsură veridicitatea, transparența, comparabilitatea informațiilor contabile.

Probleme și soluții

Stocurile reprezintă o componentă importantă a activelor circulante, condiționând desfășurarea activității oricărei unități patrimoniale. În conformitate cu specificul activității organizațiilor necomerciale în cadrul contabilității stocurilor, trebuie soluționate multiple aspecte problematice care vizează recunoașterea, evaluarea, înregistrarea existenței și mișcării stocurilor în conturile contabile. În prezent, abordările contabile privind evidența stocurilor nu îndeplinesc necesitățile moderne ale organizațiilor necomerciale. Entitățile întâmpină dificultăți la contabilizarea stocurilor în conformitate cu activitățile statutare, ceea ce face dificilă gestionarea eficientă a stocurilor de către managementul financiar.

La contabilizarea stocurilor respectivele organizații aplică principiile de bază și regulile stabilite în Legea contabilității, Standardul Național de Contabilitate (SNC) „Stocuri”, Planul general de conturi contabile, Codul Fiscal, Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale și în alte acte normative [1-5].

Cu toate că organizațiile sunt necomerciale, acestea au obligația în conformitate cu Legea contabilității să aplice sistemul contabil în partidă dublă cu prezentarea situațiilor financiare specifice, conform formularelor din anexele la Indicațiile metodice. În conformitate cu Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale, entitățile necomerciale trebuie să înregistreze elementele contabile conform contabilității de angajamente, să elaboreze și să aplice politici contabile proprii, să elaboreze planul de conturi de lucru. În așa mod, aceste întreprinderi trebuie să parcurgă toate etapele ciclului contabil, începând cu întocmirea documentelor primare și centralizatoare, evaluarea și recunoașterea elementelor contabile, reflectarea informațiilor în conturile contabile, perfectarea registrelor contabile, inventarierea elementelor contabile, balanței de verificare și Cărții mari, finalizând cu întocmirea situațiilor financiare. Organizațiile necomerciale trebuie să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținerii contabilității.

Pentru desfășurarea activităților sale statutare organizațiile necomerciale utilizează diverse active. Activele acestor companii cuprind activele imobilizate și circulante. Stocurile cuprind materiale, combustibil, piese de schimb, materiale pentru seminare, rechizite de birou, obiecte de mică valoare și scurtă durată, produse și alte active destinate utilizării în activitatea entității. În entitățile necomerciale stocurile se contabilizează pe surse de finanțare și de intrare în baza documentelor primare, în modul prevăzut de Standardul de Contabilitate și de Indicațiile metodice.

Stocurile întrate se înregistrează în evidență la *costul de intrare*, care include prețul de procurare sau valoarea consemnată în contractul de donație sau sponsorizare, plus suma costurilor efectuate la procurarea acestora. Costurile de achiziție și de pregătire a activelor pentru realizarea misiunilor speciale se includ în costul de intrare numai în cazul când acestea au fost acoperite din aceeași sursă de finanțare (grant, proiect, asistență tehnică etc.). În caz contrar aceste costuri se înregistrează ca cheltuieli curente. Dacă valoarea stocurilor este reflectată în valută străină, atunci aceasta se recalculează și se înregistrează în contabilitate în lei moldovenești, conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la data semnării contractului sau actului de primire-predare a stocurilor în proprietatea întreprinderii. Produsele fabricate de organizația necomercială se evaluează la costul efectiv conform SNC „Stocuri”.

Costul de intrare a activelor primite în folosință temporară sau cu scopul transmiterii lor ulterioare altor beneficiari se stabilește de către o comisie independentă conform documentelor de însoțire. În cazul în care documentele de însoțire lipsesc sau în acestea nu se indică valoarea activelor, aceasta se determină în baza:

- 1) valorii juste – în cazul primirii activelor de la rezidenții Republicii Moldova;
- 2) valorii în vamă – în cazul primirii activelor de peste hotarele Republicii Moldova;
- 3) valorii determinate în altă bază rezonabilă.

Activele primite cu titlu gratuit, indiferent de destinația lor, se evaluează la costul de intrare, care se determină în baza actelor de donație, proceselor-verbale de primire-predare, facturilor, facturilor fiscale, invoice și altor documente, care confirmă transmiterea dreptului de proprietate și destinația acestora. În politicile contabile ale organizației necomerciale trebuie să se indice modul de perfectare a documentelor primare și centralizatoare aferente evidenței activelor circulante procurate sau create din diverse surse de finanțare, inclusiv din activitatea economică. Totodată, în respectivele politici trebuie să fie prevăzut modul de contabilizare a activelor primite pentru utilizare temporară, a activelor transferabile, precum și procedeele elaborate de sine stătător privind contabilizarea stocurilor.

În baza Planului general de conturi contabile aprobat de Ministerul Finanțelor, organizația necomercială trebuie să elaboreze Planul de conturi de lucru propriu, care trebuie să cuprindă conturile sintetice, subconturile și conturile analitice necesare pentru evidența elementelor contabile ale organizației. Contabilitatea stocurilor, datorită complexității pe care acestea o prezintă, se organizează cu ajutorul unui număr apreciabil de conturi sintetice, înscrise, într-o anumită ordine, în clasa a doua din cadrul Planului general de conturi. Pentru evidența materialelor se folosește contul sintetic de activ **211 „Materiale”** cu următoarele subconturi: 2111 „Materii prime și materiale de bază”, 2112 „Materiale auxiliare”, 2113 „Piese de schimb”, 2114 „Combustibil”, 2115 „Ambalaje”, 2116 „Anvelope și acumulatori procurate separat de mijloacele de transport”, 2117 „Materiale cu destinație agricolă”, 2118 „Materiale transmise temporar terților”, 2119 „Alte materiale”. Pentru generalizarea informației privind existența și mișcarea obiectelor de mică valoare și scurtă durată este destinat contul sintetic de activ **213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”**, iar a uzurii acestora – contul de pasiv **214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată”**. În cazul în care organizația desfășoară activitate economică pentru evidența producției în curs de execuție și a produselor, pot fi folosite conturile sintetice de activ **215 „Producția în curs de execuție”** și **216 „Produse”**.

Pentru realizarea misiunilor speciale organizația necomercială poate primi nemijlocit stocuri sau numerar pentru achiziționarea acestora. Contabilitatea stocurilor trebuie să asigure reflectarea separată a acestora pe surse de intrare (mijloace cu destinație specială și nepredestinate, resurse proprii etc.), pe linii bugetare din buget și direcții de utilizare (realizarea misiunilor speciale, necesități administrative etc.). Toate stocurile, indiferent de sursa de procurare, trebuie înregistrate în baza documentelor justificative și atribuite unor persoane gestionare concrete. Dacă stocurile sunt procurate în baza unui document (de exemplu, factura, factura fiscală), dar din diferite surse de finanțare, pe aceste documente trebuie făcute însemnările corespunzătoare.

Reglementările contabile actuale nu stabilesc în mod explicit schemele de înregistrări contabile aferente existenței și mișcării stocurilor. Această situație complică modul de evidență a stocurilor în organizațiile necomerciale și nu asigură în deplină măsură veridicitatea, transparența, comparabilitatea informațiilor contabile. În acest articol vom studia detaliat aceste înregistrări.

Stocurile sunt procurate sau create din contul finanțării cu destinație specială acordate unor programe sau proiecte concrete. Aceste mijloace cu destinație specială reprezintă active și servicii primite sub formă de granturi, donații, alocații, asistență financiară sau tehnică, contribuții ale fondatorilor și membrilor, mijloace și fonduri proprii a căror utilizare este condiționată de realizarea unor misiuni speciale. Mijloacele cu destinație specială se recunosc în cazul existenței unei certitudini întemeiate că:

- 1) mijloacele vor fi primite de către organizația necomercială;
- 2) condițiile aferente utilizării acestor mijloace vor fi îndeplinite;
- 3) valoarea mijloacelor poate fi determinată în mod credibil.

Mijloacele cu destinație specială care urmează să fie primite se înregistrează în dependență de termenul de finanțare prin formulele contabile:

Debit contul 161 „Creanțe pe termen lung” sau 234 „Alte creanțe curente”
Credit contul 425 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”
Credit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente”.

Reflectarea primirii stocurilor ca mijloace cu destinație specială:

Debit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”
Credit contul 161 „Creanțe pe termen lung” sau 234 „Alte creanțe curente”.

Mijloacele cu destinație specială primite ca numerar pentru procurarea ulterioară a stocurilor se înregistrează:

Debit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, 243 „Conturi curente în valută străină”
Credit contul 425 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”
Credit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente”.

Ulterior, achiziționarea stocurilor din contul mijloacelor cu destinație specială se reflectă:

Debit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”
Credit contul 521 „Datorii comerciale curente”, 544 „Alte datorii curente”.

Achitarea datoriilor față de furnizorii de stocuri se înregistrează:

Debit contul 521 „Datorii comerciale curente”, 544 „Alte datorii curente”.
Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, 243 „Conturi curente în valută străină”.

Stocurile pot fi primite ca mijloace nepredestinate, care constituie active și servicii primite, a căror utilizare nu este condiționată de realizarea unor misiuni speciale înscrise în bugetul entității. Intrarea sau procurarea stocurilor din contul mijloacelor nepredestinate se înregistrează:

Debit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”
Credit contul 544 „Alte datorii curente”.

Fondatorii organizației necomerciale pot depune aporturi inițiale sub formă de stocuri, care se reflectă:

Debit contul 234 „Alte creanțe curente”
Credit contul 341 „Fonduri”, subcontul 3411 „Aporturi inițiale ale fondatorilor organizațiilor necomerciale”.

Aporturile inițiale ale fondatorilor entităților necomerciale depuse în conformitate cu legislația în vigoare se reflectă prin formulele contabile:

Debit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”
Credit contul 234 „Alte creanțe curente”.

Lipsurile de stocuri constatate cu ocazia inventarierii se contabilizează:

Debit contul 717 „Alte cheltuieli (cu excepția cheltuielilor din activitatea economică)”
Credit contul 21 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”.

Plusurile de stocuri constatate cu ocazia inventarierii se înscriu prin înregistrarea:

Debit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”

Credit contul 617 „Alte venituri (cu excepția veniturilor din activitatea economică)”.

Utilizarea stocurilor se contabilizează în baza proceselor-verbale de casare, care trebuie să fie semnate de către o comisie special creată și aprobate de conducătorul organizației cu indicarea obligatorie a direcției utilizării acestora, de exemplu: pentru realizarea misiunilor speciale sau necesități administrative etc. În cazul stocurilor donate se întocmesc procese-verbale de donație, care se semnează de o comisie independentă, constituită în baza ordinului conducătorului organizației.

Utilizarea materialelor pentru realizarea misiunilor speciale sau proiectelor se reflectă:

Debit contul 716 „Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială”

Credit contul 211 „Materiale”.

Utilizarea obiectelor de mică valoare și scurtă durată pentru realizarea misiunilor speciale sau proiectelor cu valoarea unitară care nu depășește 1/6 din plafonul stabilit de legislație (6000 lei), adică până la 1000 lei se înregistrează:

Debit contul 716 „Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială”

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”, subcontul 2131 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în stoc”.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată nu se consumă într-un singur ciclu de exploatare, ci își transferă valoarea lor în mai multe cicluri, pe măsura întrebuințării lor, în cheltuielile activităților sub formă de uzură calculată. Obiectele a căror valoare unitară depășește 1/6 din plafonul stabilit de legislație (1001-6000 lei) se decontează la costuri sau cheltuieli curente prin calcularea uzurii acestora. Transmiterea în exploatare a acestor obiecte se reflectă ca corespondență internă între subconturile deschise la contul de evidență a obiectelor de mică valoare și scurtă durată. Reflectarea valorii acestor obiecte primite în exploatare din stoc se reflectă:

Debit contul 2132 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare”

Credit contul 2131 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în stoc”.

Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată se calculează în mărime de 50% din valoarea obiectelor diminuată cu valoarea reziduală – la transmiterea acestora în exploatare și de 50% – la ieșirea acestora din exploatare sau casare. Valoarea reziduală a obiectelor de mică valoare și scurtă durată se stabilește de entitate de sine stătător în politicile contabile ale entității necomerciale.

Calcularea uzurii aferente obiectelor de mică valoare și scurtă durată date în folosință pentru realizarea misiunilor speciale sau proiectelor se reflectă prin formula contabilă:

Debit contul 716 „Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială”

Credit contul 214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată”.

Ulterior se înregistrează utilizarea mijloacelor cu destinație specială pentru procurarea stocurilor la valoarea activelor folosite:

Debit contul 425 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”

Debit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente”

Credit contul 616 „Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială”.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată cu o valoare unitară mai mică de 1000 lei se casează numai cantitativ, deoarece acestea au fost trecute la cheltuieli integral în momentul punerii în funcțiune și nu se întocmesc înregistrări contabile.

Pe măsura scoaterii din funcțiune a obiectelor de mică valoare și scurtă durată cu o valoare unitară mai mare de 1000 lei se calculează suma uzurii rămasă în mărime de 50%, se casează uzura calculată și se trece la intrări valoarea materialelor utilizabile obținute.

Calcularea uzurii rămase în mărime de 50% aferente obiectelor de mică valoare și scurtă durată date în folosință pentru realizarea misiunilor speciale sau proiectelor se reflectă prin formula contabilă:

Debit contul 716 „Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială”

Credit contul 214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată”.

Ulterior, cota veniturilor anticipate se reflectă la veniturile curente în mărimea stocurilor utilizate:

Debit contul 535 „Venituri anticipate curente”

Credit contul 616 „Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială”.

Casarea uzurii calculate pentru obiectele de mică valoare și scurtă durată ieșite se contabilizează:

Debit contul 214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată”

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”, subcontul 2132 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare”.

Valoarea materialelor primite din lichidarea obiectelor la valoarea reziduală probabilă se reflectă:

Debit contul 211 „Materiale”

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”, subcontul 2132 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare”.

Dacă valoarea rămasă a obiectelor de mică valoare și scurtă durată determinată în prealabil este mai mare decât valoarea materialelor obținute la scoaterea din folosință a obiectelor, diferența în cauză se înregistrează prin formula:

Debit contul 717 „Alte cheltuieli (cu excepția cheltuielilor din activitatea economică)”

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”, subcontul 2132 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare”.

Dacă valoarea reziduală a obiectelor de mică valoare și scurtă durată planificată este mai mică decât valoarea materialelor obținute la scoaterea din folosință a obiectelor, diferența în cauză se înregistrează:

Debit contul 211 „Materiale”

Credit contul 617 „Alte venituri (cu excepția cheltuielilor din activitatea economică)”.

În conformitate cu politicile contabile, organizația necomercială înregistrează finanțările cu destinație specială aferente stocurilor nefolosite la venituri anticipate. Decontarea mijloacelor cu destinație specială la valoarea stocurilor neutilizate se reflectă la veniturile anticipate curente astfel:

Debit contul 425 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”

Debit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente”

Credit contul 535 „Venituri anticipate curente”.

Pe măsura utilizării stocurilor, veniturile anticipate se vor deconta la venituri curente. Astfel, cota veniturilor anticipate se reflectă la veniturile curente în mărimea stocurilor folosite prin formula contabilă:

Debit contul 535 „Venituri anticipate curente”

Credit contul 616 „Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială”.

În așa fel, contul 535 „Venituri anticipate curente” este utilizat ca cont de reglare pentru reflectarea utilizării finanțărilor pentru stocurile procurate, dar care nu au fost utilizate. La acest cont este necesar de ținut evidența analitică pe tipuri de stocuri procurate și utilizate, ceea ce complică contabilitatea la entitățile care nu dispun de programe automatizate de evidență. Pentru simplificarea evidenței, în conformitate cu politicile contabile organizația necomercială poate înregistra mijloacele cu destinație specială aferente stocurilor la venituri anticipate în sumă totală. În acest caz, pe măsura utilizării stocurilor veniturile anticipate se vor deconta la veniturile curente lunar sau anual.

Stocurile utilizate pentru scopuri de producție sau administrative din contul surselor proprii ale organizației se înregistrează:

Debit contul 811 „Activități de bază”, 713 „Cheltuieli administrative”

Credit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”.

Stocurile folosite în activitatea economică statutară se reflectă:

Debit contul 718 „Cheltuieli din activitatea economică”

Credit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”.

Dacă activitatea economică desfășurată de întreprindere implică producție în curs de execuție, atunci valoarea acestora la începutul lunii se contabilizează:

Debit contul 811 „Activitatea de bază”

Credit contul 215 „Producția în curs de execuție”.

Valoarea producției în curs de execuție la sfârșitul lunii se reflectă prin formula contabilă:

Debit contul 215 „Producția în curs de execuție”

Credit contul 811 „Activitatea de bază”.

Costul efectiv al produselor obținute în activitatea economică statutară se reflectă:

Debit contul 216 „Produse”

Credit contul 811 „Activități de bază”.

Recunoașterea costului produselor vândute se înregistrează:

Debit contul 718 „Cheltuieli din activitatea economică”

Credit contul 216 „Produse”.

Vânzarea produselor cumpărătorilor cu achitare ulterioară se înregistrează prin formula:

Debit contul 234 „Alte creanțe curente”

Credit contul 618 „Venituri din activitatea economică”.

Încasarea creanțelor din vânzarea produselor cumpărătorilor se reflectă:

Debit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, 243 „Conturi curente în valută străină”.

Credit contul 234 „Alte creanțe curente”.

În organizații necomerciale se pot constitui fonduri aferente mijloacelor restricționate pentru utilizare care se reflectă:

Debit contul 425 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”

Debit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente”

Credit contul 341 „Fonduri”, subcontul 3414 „Alte fonduri”.

Utilizarea altor fonduri se contabilizează în dependență de direcțiile de folosire a mijloacelor restricționate, de exemplu: pentru acoperirea cheltuielilor specifice, inclusiv consum de stocuri, care se înregistrează:

Debit contul 341 „Fonduri”, subcontul 3414 „Alte fonduri”

Credit contul 211 „Materiale”, 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”

Credit contul 521 „Datorii comerciale curente”.

În organizațiile necomerciale apar particularități aferente contabilității bunurilor primite cu titlu gratuit sau procurate din contul diferitelor surse de finanțare pentru transmitere altor beneficiari (de exemplu, caselor de copii, azilurilor de bătrâni, persoanelor socialmente vulnerabile). Activele transferabile sunt active imobilizate sau circulante primite sau deținute temporar de entitatea necomercială, cu scopul de a fi transmise ulterior unor beneficiari în cadrul misiunilor speciale. Aceste bunuri pot fi înregistrate ca active – în conturi bilanțiere doar în cazul respectării criteriilor de recunoaștere stabilite de SNC. În celelalte cazuri bunurile respective se înregistrează în conturi extrabilanțiere. În dependență de sursele de proveniență, stocurile pot fi primite în calitate de sponsorizări sau donații, de la fondatorii sau membrii organizației cu titlu gratuit sau pot fi procurate din sursele proprii ale organizației.

Contabilitatea stocurilor primite cu titlu gratuit și destinate pentru binefacere este condiționată de locul desfășurării activității de binefacere. Stocurile primite în scopuri de binefacere care sunt destinate transmiterii altor persoane juridice și fizice se înregistrează în conturile extrabilanțiere: 914 „Bunuri primite în custodie” sau 926 „Active care nu aparțin organizației necomerciale” cu subconturile 9261 „Active primite în folosință temporară”, 9262 „Active destinate transmiterii cu titlu gratuit altor beneficiari”.

În cazul în care acțiunile de binefacere sunt desfășurate nemijlocit în cadrul organizației necomerciale, de exemplu: alimentarea și adăpostul temporar al persoanelor vulnerabile, activitatea cu copiii în ateliere special utilizate etc., stocurile primite gratuit se înregistrează în contul 262 „Alte active circulante” la care pot fi deschise subconturile specifice acțiunilor întreprinse.

Stocurile intrate și utilizate în scopuri de binefacere trebuie înregistrate prin formulele contabile:

1) la valoarea stocurilor primite cu titlu gratuit:

Debit contul 262 „Alte active circulante”

Credit contul 425 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”

Credit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente”;

2) la valoarea stocurilor utilizate:

Debit contul 716 „Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială”

Credit contul 262 „Alte active circulante”.

Informațiile aferente soldurilor existente la data raportării privind activele identificabile și controlabile de către organizația necomercială ce provin din fapte economice trecute, care sunt utilizate în desfășurarea activității statutare, se reflectă în bilanț în rândurile: 080 „Materiale” – la costul materialelor; 090 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” – la valoarea contabilă a obiectelor de mică valoare și scurtă durată; 100 „Producția în curs de execuție și produse” – la valoarea contabilă a producției în curs de execuție și a produselor.

Concluzii

În contextul celor menționate constatăm că succesul companiei depinde de corectitudinea reflectării operațiunilor în contabilitate. Concluzionând abordările relatate, deducem că informația privind mișcarea stocurilor este utilă atât utilizatorilor interni, cât și utilizatorilor externi, în special dacă entitatea deține suficiente resurse pentru asigurarea funcționării neîntrerupte a activității organizației. Sarcina principală a contabilității stocurilor constă în păstrarea, gestiunea și evidența corectă a acestora. Contabilitatea stocurilor este specifică și implică multe particularități în cadrul organizațiilor necomerciale, care nu sunt studiate în literatura de specialitate. Reglementările contabile actuale nu stabilesc în mod explicit schemele de înregistrări contabile aferente mișcării stocurilor. Această situație complică modul de evidență a stocurilor în organizațiile necomerciale și nu asigură în deplină măsură veridicitatea, transparența, comparabilitatea informațiilor contabile.

Pentru perfecționarea contabilității stocurilor în organizațiile necomerciale se recomandă concretizarea recunoașterii și evaluării stocurilor în conformitate cu specificul activității organizațiilor necomerciale. În special se recomandă utilizarea schemelor elaborate de înregistrări contabile aferente mișcării stocurilor în funcție de particularitățile activității organizațiilor necomerciale.

Stabilirea metodologiei contabilizării stocurilor în organizații necomerciale prin prisma reglementărilor contabile naționale prezintă importanță din punct de vedere teoretic și aplicativ, ceea ce permite atingerea indicatorilor de performanță a entității. Propunerile privind soluționarea problemelor menționate conduc la perfecționarea și modernizarea modului de evidență a stocurilor, ceea ce va asigura furnizarea unor informații obiective și veridice utilizatorilor de informație, necesare luării deciziilor în cadrul activității organizațiilor necomerciale, precum și finanțatorilor actuali și potențiali.

Referințe:

1. Legea contabilității, nr.113-XVI din 27.04.2007 (în redacție nouă). În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2014, nr.27-34.
2. Standardele Naționale de Contabilitate. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2013, nr.233-237.
3. Planul general de conturi contabile. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2013, nr.233-237.
4. Codul Fiscal, www.fisc.md.
5. Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2015, nr.11-21.

Prezentat la 26.04.2016